

memòria

2011-2012

www.esaged.cat

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents

Escola Superior
d'Arxivística i Gestió
de Documents

Adscrita a la UAB

memòria

2011-2012

Escola Superior
d'Arxivística i Gestió
de Documents

Adscrita a la **UAB**

Edició

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents

Edifici Blanc - Campus de la UAB

08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)

Tel.: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95

esaged@uab.cat

www.esaged.cat

Coordinació editorial

Administració / Qualitat

Disseny gràfic

espaiGràfic, Igualada

Dipòsit legal

B-55.652-06

memòria

2010-2011

Índex

Presentació	5
1. Organització i suport institucional i privat	6
2. Els estudis	6
2.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents	6
2.2. Formació de tercer cicle	12
2.3. Formació continuada	13
3. Cooperació amb institucions i empreses	13
3.1. Convenis institucionals	13
3.2. Convenis de pràctiques	13
4. Projectes de recerca	14
5. Difusió i Promoció	15

**Escola Superior
d'Arxivística i Gestió
de Documents**

Adscrita a la **UAB**

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age has increased by 1.2 billion, from 1.1 billion in 1980 to 2.3 billion in 1999. The number of people aged 15 years and over has increased by 1.1 billion, from 1.1 billion in 1980 to 2.2 billion in 1999.

There are a number of reasons why the world population is growing so rapidly. One of the main reasons is that the number of children born to each woman has increased. This is due to a number of factors, including improved medical care, increased access to contraception, and a shift in cultural values.

Another reason why the world population is growing so rapidly is that the number of people who are surviving into old age has increased. This is due to a number of factors, including improved medical care, increased access to health care, and a shift in cultural values.

There are a number of challenges that the world population growth poses. One of the main challenges is that it is putting a strain on the world's resources. This is because there are a limited number of resources, such as food, water, and energy, and the growing population is increasing the demand for these resources.

Another challenge that the world population growth poses is that it is increasing the risk of environmental degradation. This is because the growing population is increasing the demand for land, which is leading to deforestation and the loss of biodiversity.

There are a number of ways that the world population growth can be managed. One way is to improve the world's resources. This can be done by increasing the efficiency of resource use and by developing new technologies that can help to produce more food, water, and energy.

Another way that the world population growth can be managed is by reducing the number of people who are surviving into old age. This can be done by improving medical care and by increasing access to health care.

There are a number of other ways that the world population growth can be managed. These include increasing access to contraception, shifting cultural values, and improving the world's environment.

The world population growth is a complex issue that requires a number of different approaches to manage it. It is important that we work together to find solutions that will help to ensure a sustainable future for all of us.

There are a number of challenges that the world population growth poses. One of the main challenges is that it is putting a strain on the world's resources. This is because there are a limited number of resources, such as food, water, and energy, and the growing population is increasing the demand for these resources.

Another challenge that the world population growth poses is that it is increasing the risk of environmental degradation. This is because the growing population is increasing the demand for land, which is leading to deforestation and the loss of biodiversity.

There are a number of ways that the world population growth can be managed. One way is to improve the world's resources. This can be done by increasing the efficiency of resource use and by developing new technologies that can help to produce more food, water, and energy.

Presentació

Enguany l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents compleix els deu anys de la seva fundació. El mes de febrer del 2002, una actuació conjunta i concertada entre la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Associació d'Arxivers de Catalunya va permetre la creació de l'Escola com a centre de formació, assessorament i recerca en la gestió dels documents i arxius i esdevenia així la primera institució de l'estat espanyol centrada exclusivament en generar plans docents i projectes de recerca en l'àmbit arxivístic. S'acomplia així una reivindicació llargament sostinguda per part del col·lectiu professional que desitjava que una professió mil·lenària comptés amb una formació de rang universitari.

Per tal de commemorar adequadament l'assoliment d'aquesta fita, al llarg de l'any 2012 s'han dut a terme una sèrie d'activitats. En primer terme, i en col·laboració amb l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya, es va organitzar una jornada d'estudi i debat sobre "Formació i projecció professional" el mes de maig al Museu Marítim de Barcelona. Al seu torn, el 24 d'octubre, va tenir lloc l'apertura oficial del curs i, sobretot, la celebració oficial del desè aniversari de l'Escola en un acte que comptà amb la presència del Conseller de Cultura de la Generalitat, Honorable Ferran Mascarell, i que va congreguar al saló d'actes de l'Hotel Campus prop de cent cinquanta persones. Finalment, es va editar una carpeta amb una sèrie de productes de marxandatge (bloc, llapis, USB) al·lusius a l'esmentada celebració.

En l'aspecte docent, al llarg del curs 2011-2012 s'han posat les bases per a una notable diversificació dels estudis oferts. Més enllà de la continuïtat

del Màster oficial en arxivística i del postgrau en gestió de documents electrònics, s'han planificat dues edicions del postgrau en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics (on line), el I postgrau de gestió i tractament digital de documentació històrica i s'han posat les bases per a la impartició a partir de l'octubre del 2012 d'un pla de formació en sistemes de gestió per a documents segons ISO 30300/30301, en els seus vessants d'implantació, auditoria i certificació.

Assenyalar també que el primer semestre del 2012 va iniciar les seves activitats l'àrea denominada *Esaged-Efficientia* pensada especialment per a fomentar la formació en gestió de documents i arxius al món de l'empresa. En concret, la formació en gestió de documents electrònics, el pla de formació segons ISO 30300/30301 i l'oferta de cursos específics a l'empresa han estat les primeres iniciatives d'aquest nou servei.

Remarcar també que la nova àrea de recerca ha impulsat un projecte subvencionat per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya entorn de la "Simplificació vers e-administració. Redisseny i millora d'expedients administratius per unificar procediments, estandarditzar documentació i reduir continguts d'informació" i que ha comptat amb la col·laboració dels Ajuntaments de Palamós, Llagostera i Sant Vicenç del Castellet. Finalment, i en aplicació dels convenis establerts amb l'Escuela Mexicana de Archivos i La Universidad La Salle-Bogotá, en els mesos de juny i agost es va col·laborar en un Seminari sobre la norma ISO 30300/30301 a Mèxic D.F. i es va participar en el màster en arxivística a la ciutat de Bogotá.

Ramon Alberch i Fugueras

Director de l'Escola Superior d'Arxivística i
Gestió de Documents de la Universitat Autònoma
de Barcelona

1. Organització i suport institucional i privat

El Consell Acadèmic i el Consell Assessor, en tant que òrgans de govern i representació de l'Escola han celebrat la seva reunió anual els dies 28 de juny i 11 de juliol del 2012 respectivament. Pel que fa al Consell Acadèmic, conformat pels Drs. José Enrique Ruíz-Domènec, en tant que president i delegat de la Rectora, Javier Antón, Vocal de la UAB, Manuel Jorba, vocal de la UAB, Gustau Folch com a director general de la FUAB, Maria Rosa Català, directora jurídica i de recursos humans, Ramon Alberch com a director de l'Escola i el Dr. Alfred Mauri en la seva qualitat de coordinador de titulació. Al llarg de la reunió es presentà la memòria del curs, s'informà dels nous cursos de formació endegats i s'aprovà la modificació del pla d'estudis del Màster universitari en arxivística i gestió de documents.

Pel que fa a la reunió del Consell Assessor varen assistir-hi representants de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya –que copresideix el Consell en tant que representació del col·lectiu professional- de la Direcció General de Patrimoni Cultural i de les empreses Baratz i Artyplan. Va excusar la seva presència el representant del Periódico de Catalunya. L'ordre del dia s'inicià amb l'informe dels copresidents, la presentació de les activitats realitzades, el nou pla de formació, amb especial esment de la creació d'*Esaged-efficientia*, i les vies de col·laboració universitat-empresa.

Val a dir que enguany les empreses que atorguen el seu suport a l'Escola han experimentat alguns canvis; d'una banda l'alta com a socis col·laboradors de les empreses Dinser (gestió de documents i digitalització) i Kronos Projects (consultoria en gestió de documents electrònics) i la baixa de l'empresa Adocat dedicada al sector de la custòdia d'arxius.

2. Els estudis

2.1. El Màster en Arxivística i Gestió de Documents

El curs 2011-2012 ha mantingut un nivell de matrícula equiparable al del curs anterior, amb xifres igualment superiors a les de la mitjana des de la implantació dels estudis i que reflecteix tant l'increment de la demanda des de l'oficialització dels estudis com la tendència a invertir en formació que s'observa des de l'inici de la crisi econòmica.

El perfil dels estudiants es manté en paràmetres similars, amb lleugeres variacions, sense experimentar canvis substancials, que de forma més detallada comentem en els apartats següents per als alumnes de primer i de segon curs.

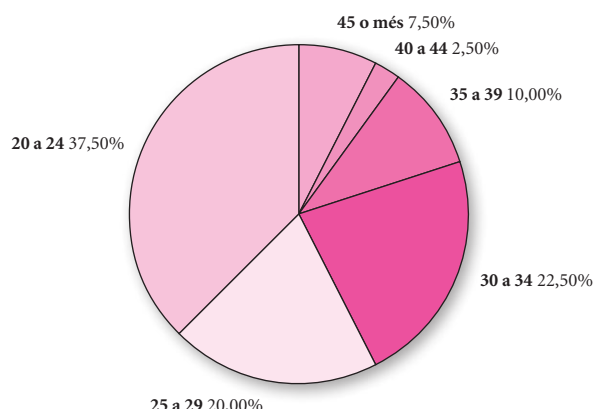
Estadístiques de l'alumnat del Màster en Arxivística i Gestió de Documents corresponents al curs 2011-2012

Primer curs

La distribució per sexes de l'alumnat matriculat al primer curs capgira els percentatges habituals, en aquest cas en favor dels alumnes masculins, que per primera vegada superen l'alumnat femení. Així en el primer cas el percentatge masculí passa del 48,15% del curs passat al 52,50% de l'actual, mentre que el femení davalla del 52,17% al 47,50%.

La mitjana d'edat també experimenta un lleuger descens, des dels 32 als 30 anys de mitjana en aquest curs, situant-se a mig camí dels valors extrems mesurats des de l'inici dels estudis, que van dels 28 als 33 anys. Les edats extremes se situen en els 23 i 45 anys.

Rangs d'edat

La franja d'edat dominant és la dels 20 als 29 anys, però amb un creixement molt notable pel que fa a la franja de 20 a 24 anys, que passa de l'11,11% del curs passat a un 37,50% enguany. Cau en canvi la franja de 25 a 29 anys, des del 32,61% al 20%, mentre que la de 30 a 34 anys es manté en xifres properes d'un any a l'altre, amb un 22,50% d'aquest curs contra el 23,91% del passat.

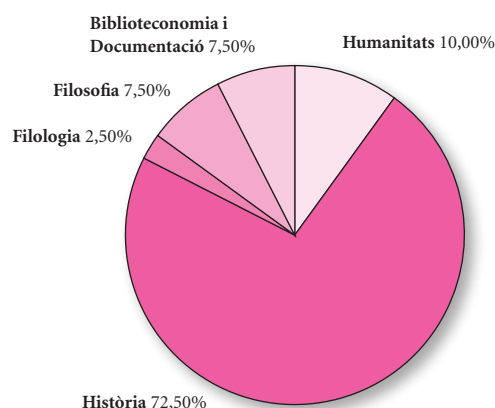
Com sol ser habitual, la franja de 20 a 29 anys acumula el gruix amb un total del 57,50% i un creixement proper al 12%.

Pel que fa als rangs d'edat més elevats, el de 35 a 39 s'incrementa des del 8,70% fins al 10,00%, seguint la tendència de l'any passat. En els dos següents, de 40 a 44 anys i de 45 o més anys les

davallades són notables ja que passen del 13,04% al 2,50% i del 8,70% al 7,50% respectivament.

La mitjana global d'edat és de 30 anys, que per sexes se situa en 32,1 anys en el cas de la femenina i en 27,2 en la masculina. En aquest cas i a diferència dels valors habituals que tenim registrats, l'edat mitjana femenina s'incrementa lleugerament, mentre que la masculina baixa 5 anys.

Estudis

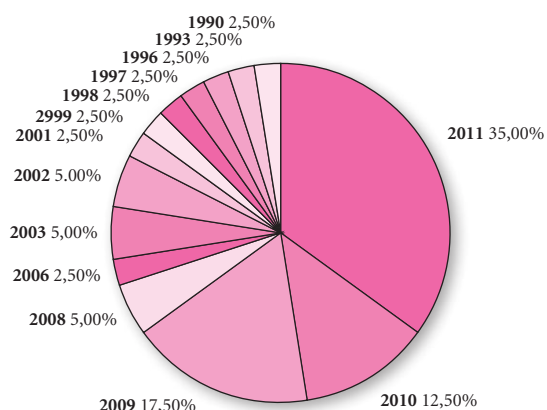

Els estudis de procedència de l'alumnat segueixen posant de relleu el domini dels d'Història, amb un 72,50%, seguits de molt lluny pel 10,00% dels d'Humanitats. En ambdós casos presenten increments, lleugers en el primer cas, i més notable (7,3 punts) en el segon. També ho fa el nombre d'estudiants procedents de Biblioteconomia i Documentació que assoleixen un 7,50% juntament amb els de Filosofia. El percentatge més baix correspon a Filologia, amb un 2,50%.

Destaca enguany la reducció d'especialitats, que se situa ara en 5, davant les 12 del curs passat i les 8 del curs 2009-2010.

Any de finalització dels estudis

El temps transcorregut entre la finalització dels estudis de procedència i la matriculació al Màster en Arxivística segueix mostrant una tendència cada vegada més marcada per la immediatesa. Podem observar com enguany s'ha passat d'una distribució en 20 anys a una en 14, en la que el més remarcable

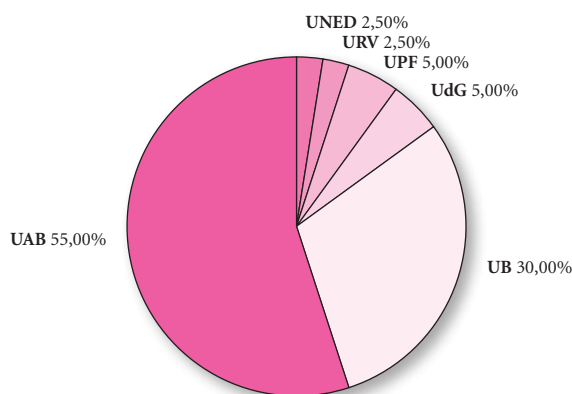
és l'increment pel que fa a la data d'enllaç directe entre la finalització dels estudis de procedència i l'inici dels estudis del Màster que es duplica en relació al curs anterior i se situa ara en el 35%.

Si comparem les dades agrupades dels darrers cinc anys, aquests acumulen el 72,50% davant del 52,18% que representaven en el curs anterior.

Si comparem la matriculació del curs 2011-2012 amb les mitjanes globals des de la posta en marxa dels estudis d'Arxivística, veiem com la variabilitat més elevada es presenta ara ens els grups de 0, 1 i 2 anys davant els de 2, 4, 7, 9 que podíem observar l'any passat. Pel que fa al grup de més de 10 anys, segueix mostrant valors elevats, d'un 15% enguany, sobre una mitjana de 19,1.

Aquestes dades posen de relleu la convivència d'un segment d'alumnes que cursen el Màster com a via de desenvolupament professional futur, clarament en creixement respecte dels valors del registre disponible, amb un altre segment que té com a objectiu la reorientació professional, tot i que minva lleugerament en aquest curs.

Centre de procedència

La Universitat Autònoma de Barcelona segueix liderant el percentatge pel que fa a la procedència dels estudiants, amb un 55,00% davant el 47,83% que va ostentar el curs passat. Es redueix per contra la procedència d'estudiants de la Universitat de Barcelona, que passa del 36,96% al 30,00% actual.

Percentatge d'alumnes per anys transcorreguts entre l'obtenció de la titulació de procedència i la matriculació als estudis de Màster o Graduat

Curs	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10
2002-2003	16%	8%	2%	18%	4%	4%	10%	6%	4%	4%	0%	24%
2003-2004	29%	20%	8%	8%	0%	4%	4%	2%	4%	0%	2%	19%
2004-2005	27%	27%	10%	7%	0%	0%	3%	0%	0%	7%	4%	15%
2005-2006	11%	13%	4%	5%	2%	11%	9%	2%	9%	2%	2%	30%
2006-2007	34%	26%	4%	14%	4%	2%	4%	2%	2%	0%	0%	8%
2007-2008	32%	11%	15%	4%	4%	4%	0%	4%	0%	0%	3%	23%
2008-2009	21%	25%	9%	3%	9%	6%	0%	3%	6%	0%	0%	18%
2009-2010	18,5%	25,9%	3,7%	3,7%	7,4%	0%	0%	11,1%	7,4%	0%	7,4%	14,8%
2010-2011	17,4%	6,5%	15,2%	4,3%	8,7%	4,3%	4,3%	6,5%	2,2%	6,5%	0%	23,9%
2011-2012	35%	12,5%	17,5%	5%	0%	2,5%	0%	0%	5%	5%	2,5%	15%
Mitjana	24,1%	17,6%	9%	7,5%	4,3%	4,3%	4%	4,4%	4,8%	3,4%	3,1%	19,1%

Valors per curs i mitjana global

Les universitats de Girona i Pompeu Fabra segueixen en el rànquing, tot i que a una distància notable (un 5,00% cadascuna), seguides de la Rovira i Virgili i la UNED, amb un 2,50%. Globalment s'observa una reducció en la diversitat de les universitats de procedència, que passa de 8 a 6.

Procedència geogràfica

La procedència geogràfica de l'alumnat incrementa la seva diversificació pel que fa al nombre de municipis que passa de 24 a 29, mantenint una tendència creixent dels darrers cursos i desdibuixant enguany el predomini de l'àrea metropolitana de Barcelona, amb una reducció d'alumnes en benefici d'un nombre major de poblacions més àmplia territorialment, tot i la baixa presència de les comarques de Lleida.

Lloc de procedència

Lloc de procedència	Alumnes
Banyoles	1
Barcelona	7
Celrà	1
Cornudella	1
Girona	2
Igualada	1
La Llagosta	1
La Vall de Vianya	1
Llobera	1
Manlleu	1
Manresa	2
Maó	1
Mataró	1
Reus	1
Rubí	1
Sabadell	4
Sant Carles de la Ràpita	1
Sant Cugat del Vallès	1
Sant Joan de Vilatorrada	1
Sant Just Desvern	1
Sant Pere de Ribes	1
Sant Quintí de Mediona	1
Sant Vicenç dels Horts	1
Sentmenat	1
Tarragona	1
Terrassa	1
Vila-seca	1
Vilafranca del Penedès	1
Vilanova del Camí	1

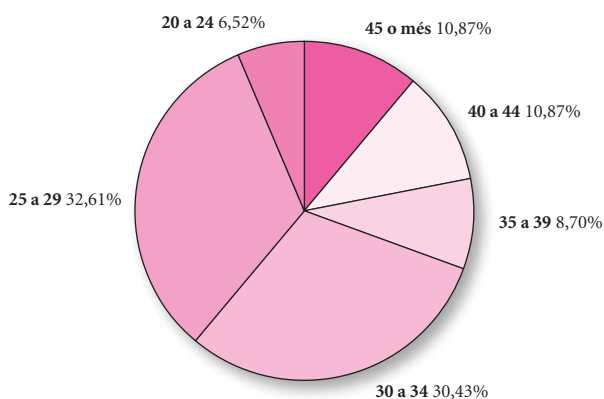
Segon curs

La distribució per sexes de l'alumnat matriculat al segon curs manté una proporció bastant equilibrada. Així l'alumnat femení ocupa el 52,17%, mentre que al masculí li correspon el 47,83%. Aquí observem una lleugera variació a l'alça en el primer cas i a la baixa en el segon, de 0,32 punts.

La mitjana d'edat se situa ara en 33 anys, amb un increment d'un any en relació al curs passat, a l'extrem superior de la forquilla d'oscil·lació registrada al llarg dels cursos anteriors, entre els 28 i els 33 anys. Les edats extremes se situen en els 24 i 51 anys.

La mitjana d'edat se situa en 32 anys, reduint en un any la del curs passat que amb 33 va ser la més elevada registrada fins ara. Per sexes, la femenina se situa en els 32,9, mentre que la masculina ho fa en els 30,7 anys. Les edats extremes se situen ara en els 22 i 49 anys.

Rangs d'edat

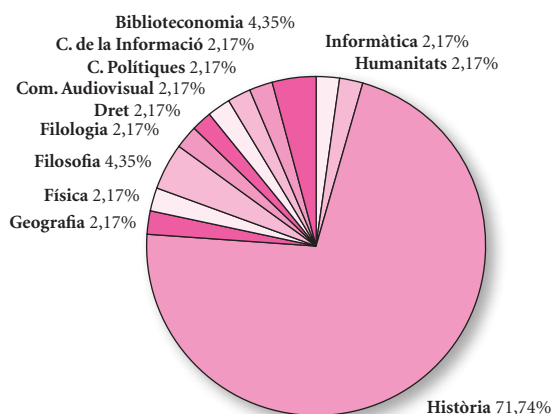
La franja d'edat dominant continua sent la dels 20 als 29 anys, que acumula un percentatge conjunt del 39,13%, amb un decreixement de 5,51 punts en relació al curs 2010-2011. Aquesta davallada es veu compensada en els rangs d'edats superiors, amb el 30,43% per entre 30 i 34 anys; el 8,70% per entre 35 i 39 anys; i el 10,87 tant per entre 40 i 44 com per a 45 o més.

La franja de 30 a 34 anys se situa enguany en el 30,43% davant el 37,04%, en relació a 2010-2011,

però encara molt per sobre dels valors de cursos anteriors on girava a l'entorn d'un 15%. La franja següent, de 35 a 39 anys i sense representació durant el curs passat, es recupera ara i puja al 8,70%. Igualment es percep un increment en el rang de 40 a 44 anys des del 7,41% al 10,87% actual. Per a les edats superiors als 45 anys observem una lleugera inflexió a la baixa, des de l'11,11% al 10,87%.

Mentre la mitjana d'edat global és de 33 anys, per sexes se situa en 32,7 anys en el cas de la femení i en 33,2 en la masculina. Comparant amb el curs passat la femenina es redueix lleugerament mentre la masculina avança des dels 32,2 anys del curs passat.

Estudis

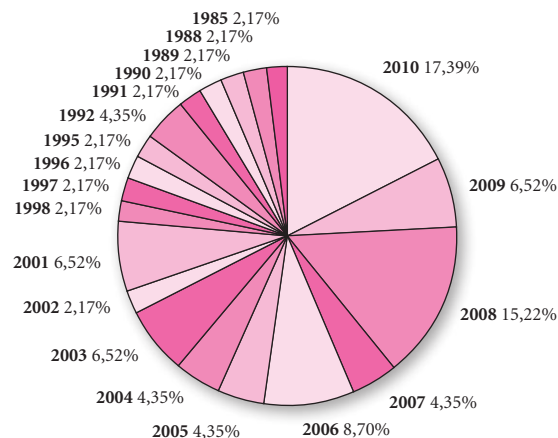

Els estudis de procedència de l'alumnat són preferentment els d'Història (71,74%), amb valors molt propers als del curs passat tot i que amb un increment d'1,37 punts.

Els altres estudis presenten percentatges distanciat respecte d'aquest valor. Amb un 4,35% trobem els estudis de Biblioteconomia i Documentació o Filosofia, mentre que els altres (Ciències de la Informació, Ciències Polítiques, Comunicació Audiovisual, Dret, Filologia, Física, Geografia, Humanitats i Informàtica) es troben al 2,17%.

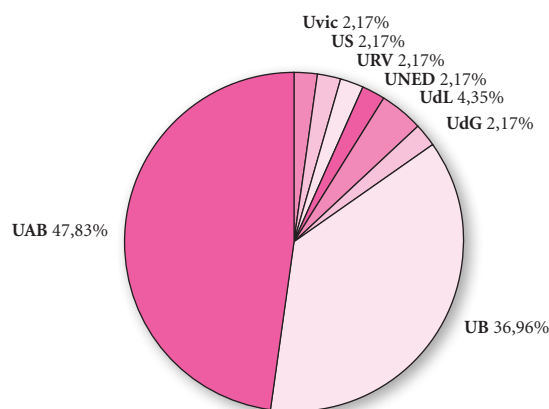
Destaca l'increment en el nombre d'especialitats de procedència que passa de 8 a 12.

Any de finalització dels estudis

El temps transcorregut entre la finalització dels estudis de procedència i la matriculació al Màster d'Arxivística mostra una major diversitat que es ve observant d'un temps ençà. La data de referència més reculada és el 1985, però el curs actual presenta una distribució en 20 anys davant els 11 del curs passat. Malgrat això, la tendència dominant és la d'alumnes que es matriculen immediatament després de finalitzar els seus estudis de procedència (17,39%) o dins un màxim de cinc anys. Aquest grup suma ara el 52,18%.

Centre de procedència

La Universitat Autònoma de Barcelona se situa al capdavant del percentatge pel que fa a la procedència dels estudiants de segon curs amb el 47,83% sobre el 40,74 que va ostentar el curs passat. S'incrementa també la procedència d'estudiants de la Universitat de Barcelona, que arriba al 36,96% actual.

La Universitat de Lleida ocupa el tercer lloc, amb un 4,35%. Tota la resta se situen en el 2,17%. Globalment s'observa un increment en la diversitat de les universitats de procedència, que passa de 7 a 8.

Procedència geogràfica

La procedència geogràfica de l'alumnat es diversifica pel major nombre de municipis que passa de 19 a 24, tot i que s'observa una concentració major a l'àrea metropolitana de Barcelona, amb un increment notable d'alumnes especialment de Barcelona ciutat, i una reducció per a la resta de poblacions.

Lloc de procedència

Alumnes

Artés	1
Barcelona	12
Burgos	1
Castellar del Vallès	1
Cerdanyola del Vallès	2
Gelida	1
Granollers	2
L'Hospitalet de Llobregat	2
Lleida	1
Mataró	2
Mollerussa	1
Mollet del Vallès	1
El Papiol	1
Sabadell	5
Sallent	1
Sant Cugat del Vallès	1
Sant Gregori	1
Sant Sadurní d'Anoia	1
Santa Cristina D'Aro	1
Sitges	1
Terrassa	2
Valls	2
Vilanova i la Geltrú	2
Zarautz	1

Professorat

Primer curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Joan Domingo Basora, Arxiu Central del Departament de Cultura de la Generalitat
Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: *Sistemes de classificació i arxiu*

Marc Esteve Laporta, ESADE. PhD Candidate in Management Sciences
Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Administració d'organitzacions i empreses*

Josep Fernández Trabal, Dr. en Història, Arxiu Nacional de Catalunya
Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: *Fons i documents d'institucions i empreses, entitats i persones privades*

Marta Franch Saguer, Dra. en Dret. Universitat Autònoma de Barcelona
Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: *Introducció al dret*

Pere Guiu Rius, Dr. Enginyer Industrial
Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: *Circuits administratius. Disseny i millora*

Josep Matas Balaguer, advocat i arxiver
Mòdul 4. Dret i règim jurídic dels documents: *Dret i règim jurídic dels documents. Aspectes bàsics*

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Cap d'estudis ESAGED
Mòdul 2. Productors i tipologies documentals I: *Fons i documents de l'Administració pública*

Remei Perpinyà Morera, Dra. en Història. Universitat Autònoma de Barcelona
Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: *Introducció a l'arxivística*
Mòdul 5. Tècniques arxivístiques: *Mètodes de descripció i recuperació de la informació*

Miquel Rodríguez Aranda, Enginyer tècnic en informàtica de sistemes. Executive MBA per la Salle
Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Tecnologies de la informació i la comunicació*
Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Administració d'organitzacions i empreses*

Joan Soler Jiménez, Arxiu Històric de Terrassa

Mòdul 1. Fonaments de l'arxivística: *Diplomàtica dels documents medievals, moderns i contemporanis*

M. Àngels Suquet Fontana, Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols

Mòdul 6. Productors i tipologies documentals II: *Documents audiovisuals i gràfics*

Òscar Tirvió Cueto, Àrea d'Informàtica del COEIC

Mòdul 3. Sistemes d'informació: *Tecnologies de la informació i la comunicació*

Segon curs:

Nom, mòdul i assignatura que imparteix

Teresa Cardellach Giménez, Arxiu Municipal de Terrassa

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: *Avaluació documental*

Lourdes Ferrer Siurana, Biblioteca de Catalunya

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Conservació preventiva i equipament d'arxius*

Gemma Goicoechea Foz, Arxiu Nacional de Catalunya

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Conservació preventiva i equipament d'arxius*

Blanca Martínez Nieto, Arxiu del Parlament de Catalunya

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: *Sistemes de gestió documental*

Josep Matas Balaguer, advocat i arxiver

Mòdul 9. Avaluació i accés als documents: *Accés a la documentació. Protecció de dades.*

Alfred Mauri Martí, Dr. en Història. Professor i Cap d'Estudis de l'ESAGED

Mòdul 8. Gestió dels serveis d'arxiu: *Tècniques de gestió dels serveis d'arxiu / Màrqueting i comunicació dels serveis d'arxiu*

Mòdul 11. Projecte/pràctiques i treball final de màster

Raimon Nualart Mercadé, CATCert

Mòdul 7. Sistemes de Gestió Documental: *Documents electrònics i preservació digital*

Remei Perpinyà Morera. Dra. en Història.

Universitat Autònoma de Barcelona

Mòdul 10. Inserció professional i metodologia del treball científic

Mòdul 11. Projecte/pràctiques i treball final de màster

2.2. Formació de tercer cicle

Al llarg del curs 2011-2012 s'ha celebrat el segon curs (gener-març del 2012) del IV postgrau en gestió de documents electrònics i el primer curs (octubre-desembre 2011) del Vè postgrau en gestió de documents electrònics en col·laboració amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya i la Subdirecció general d'arxius i museus del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'acte d'inauguració del Vè postgrau va tenir lloc el 4 d'octubre del 2011 amb una conferència de la Dra. Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics que versà sobre el tractament electrònic de les dades de demografia de l'època medieval i moderna.

Al seu torn, i tal com ja s'ha comentat a la presentació, s'ha dissenyat, formalitzat i planificat sengles postgraus en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics i en gestió i tractament digital de documentació històrica, el primer dels quals en col·laboració amb l'AAC, el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona i l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya, i el segon en col·laboració amb la Subdirecció general d'arxius i museus, l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya, l'Arxiu Comarcal del Vallès Occidental, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, l'Arxiu Històric de Terrassa i el Centre de Visió per Computador de la Universitat Autònoma de Barcelona.

3. Cooperació amb institucions i empreses

2.3. Formació continuada

En aplicació del conveni signat amb l'Associació d'Arxivers de Catalunya, s'han dut a terme els següents cursos adreçats al col·lectiu d'arxivers catalans:

- El canvi organitzatiu i la gestió digital d'expedients. Barcelona, 23 de febrer del 2012.
- Software lliure, presentació de ICA-Atom. Barcelona, 21 de març del 2012.
- Estàndards aplicats a la gestió de documents. Barcelona, 18 d'abril del 2012.
- El tractament dels documents audiovisuals en els arxius: identificació dels materials i criteris d'intervenció. Barcelona, 9 de maig del 2012.
- Introducció al web semàntic des d'una perspectiva arxivística. Barcelona, 13 de juny del 2012.

Així mateix, l'Esaged va organitzar, en col·laboració amb el l'Àrea d'Arxius i Gestió de Documents d'Andorra i l'Associació de Bibliotecaris, Arxivers i Documentalistes de Andorra (ABADA) un curs d'especialització en gestió de documents electrònics de quaranta hores de durada que es va celebrar al Centre de Formació Professional d'Aixovall d'Andorra la Vella entre els dies 5 i 27 d'octubre del 2011 amb l'assistència de 31 persones.

3.1. Convenis institucionals

Amb l'Objectiu d'anar creant una xarxa d'universitats, institucions educatives, administracions i empreses interessades en col·laborar en la formació en gestió de documents i arxius, l'Escola ha renovat els seus convenis de col·laboració amb l'Escuela Mexicana de Archivos, l'Archivo General de la Nación de la República Dominicana, la Universitat la Salle de Bogotá, la Universitat Andina Simón Bolívar de Quito i al llarg de l'any 2012 ha pogut realitzar diverses activitats –seminaris, màsters- amb aquestes institucions. També va signar el desembre del 2011 un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Gandia per avançar conjuntament en projectes de simplificació administrativa i tramitació electrònica en els quals aquest ajuntament valencià n'és capdavanter.

3.2. Convenis de pràctiques

Com cada any, des de l'Escola s'han signat nombrosos convenis amb administracions públiques i empreses per tal que els alumnes puguin compatibilitzar els coneixements que van adquirint al llarg del curs amb la possibilitat de fer-ne aplicació a la realitat pràctica, tot aconseguint introduir-se al mercat laboral i autofinançar-se els estudis en la mesura que es tracta de pràctiques remunerades. Al seu torn, el benefici per a les administracions i empreses és evident ja que aconsegueixen millorar l'organització dels seus arxius. Des del mes de setembre del 2011 fins al setembre del 2012, s'han signat els següents convenis:

Empreses	Alumnes
Agència de Residus de Catalunya	1
Ajuntament de Barcelona (Districte de l'Eixample)	1
Ajuntament de Granollers	2
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat	2
Ajuntament de Palamós	1
Ajuntament de Ripollet	1
Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda	1
Ajuntament de Terrassa	2
Biblioteca Pública Arús	1

4. Projectes de recerca

Consell Comarcal del Baix Llobregat
Criteria CaixaHolding, S.A.
Departament de Cultura
Departament de Justícia
Diputació de Girona
Fundació Privada Hospital de
la Santa Creu i Sant Pau
Institut de Cultura de Barcelona
Jurisweb Interactiva, S.L.
Universitat Politècnica de Catalunya
Vidimus, S.L.

5 El curs acadèmic 2011-2012 l'Escola ha impulsat
1 diverses iniciatives en l'àmbit de la recerca en gestió
12 de documents i també de patrimoni cultural. Pel que
1 fa al primer d'aquests àmbits, s'ha creat un grup de
1 recerca per impulsar l'estudi d'aspectes de la gestió
1 documental que incideixin directament en la sim-
1 plificació i eficiència administratives i la rendibilitat
1 econòmica. S'ha elaborat un projecte de recerca titu-
6 lat *Simplificació vers l'e-Administració. Redisseny*
1 *i millora d'expedients administratius per unificar*
4 *procediments, estandarditzar documentació i reduir*
3 *continguts d'informació*. El projecte ha estat finançat
per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i
ha tingut una duració d'un any. L'equip del projecte
coordinat pel Dr. Pere-Joan Guíu Rius ha estat format
per un grup multidisciplinari d'enginyers i arxi-
vers: Dr. Antoni Puig-Pey, Sra. Marta Fontanet, Dr.
Alfred Mauri i Dra. Remei Perpinyà. Els resultats i
les conclusions s'han presentat en un acte acadèmic
celebrat a la Diputació de Girona el 4 de desembre de
2012. En un futur immediat es preveu la publicació
de diversos articles científics per tal de difondre els
resultats del projecte.

Pel que fa al segon àmbit, s'ha continuat treballant
en el projecte *Art, arxius, ciència i societat*, sota
la direcció de Jorge Blasco. El projecte reflexiona
sobre el concepte d'arxiu i la seva interrelació
amb el món de la comunicació i l'art. També cal
destacar la participació en la Primera Jornada del
Patrimoni Cultural celebrada a la UAB el 19 de
setembre, amb la voluntat de formalitzar un Grup
de Treball sobre Patrimoni Cultural a la UAB, en
el qual hi participa l'Esaged.

En el marc del Màster d'Arxivística i Gestió de
Documents s'han elaborat i presentat 34 treballs
de final de màster. A un nivell més concret s'ha
de remarcar que s'han publicat a la revista *Lligall*,
revista catalana d'arxivística, en el número 33 i 34
de 2012, dos articles de dos treballs de recerca pre-
sentats durant el curs 2010-2011 ("Auditoria del
registre general d'entrades i sortides de documents
de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda",
de Karen Munté Van Enkhuizen; i "La pràctica de
la reutilització de la informació del sector públic a
partir del paradigma arxivístic", d'Albert Pujadas
i Alex).

5. Difusió i Promoció

S'ha continuat amb el “viquiprojecte: arxivística” iniciat el curs 2009-2010. El seu objectiu és augmentar la presència dels arxius i l'arxivística a la viquipèdia i en especial contribuir a redactar articles de qualitat sobre aquests temes. El projecte l'elaboren els alumnes de les assignatures d'Introducció a l'Arxivística i Tecnologies de la Informació i és coordinat pels docents responsables d'aquestes matèries. En aquests quatre anys s'han introduït 100 articles. Enguany s'ha col·laborat amb Amical viquipèdia per tal d'encaminar els objectius d'aquest curs acadèmic a l'ampliació i millora dels articles ja introduïts. S'han treballat un total de 20 articles.

També cal destacar que l'Esaged té la voluntat i la capacitat d'incrementar les seves activitats de recerca i per aquest motiu ha signat un conveni amb la UAB per a l'adscripció de l'activitat de recerca de la professora de la UAB, Remei Perpinyà Morera, a l'Escola.

Finalment, cal remarcar que, en la voluntat d'impulsar tesis doctorals sobre arxivística, l'Escola acull diverses propostes de doctorands i ha mantingut reunions per tal de canalitzar i formalitzar una línia de recerca específica d'arxius i gestió de documents en els programes de doctorat de la UAB.

Com cada any, i d'acord amb el seu pla de comunicació, l'Escola ha dut a terme una notable difusió dels seus estudis, tant als salons Estudia i Futura 2012, com sobretot amb un seguit de xerrades informatives a estudiants d'història de les universitats de Lleida, Tarragona, Barcelona i Autònoma de Barcelona. Paral·lelament, s'han fet sessions informatives dels estudis. S'ha procedit a la tramesa dels opuscles informatius mitjançant les llistes de distribució del sector i s'han dut a terme sengles insercions publicitàries als diaris El Periódico i Ara.

Al seu torn, el 24 d'octubre va tenir lloc la inauguració oficial del curs acadèmic 2011-2012 amb una conferència del Dr. Borja de Riquer, catedràtic d'història contemporània de la UAB intitulada “Arxius i recerca: la visió de l'investigador”. En el mateix acte es varen lliurar els diplomes de la vuitena promoció de Graduats Superiors en Arxivística i Gestió de Documents i a la segona promoció del Màster en Arxivística i Gestió de Documents, i els premis extraordinaris de titulació.

L'Escola ha participat també en diversos seminaris i jornades professionals; així va presentar una ponència intitulada “El pla de formació per a la implantació, auditoria i certificació segons ISO 30301” a la Jornada Tècnica “La norma UNE-ISO 30301, aplicacions a les empreses”, organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat i Aenor, i que tingué lloc al Museu d'Història de Catalunya a la Ciutat de Barcelona el 27 de juny del 2012. El 14 de novembre del 2011, en col·laboració amb el Consolat Generals dels Estats Units a Barcelona, la Direcció general de patrimoni cultural i l'AAC es va organitzar la conferència “Les polítiques de captació, tractament i preservació dels documents audiovisuals” a càrrec de Carol Swain, arxivera del servei de recerca del departament de Cinema, Vídeo i Registre Sonor dels NARA (National Archives and Records Administration).

També es va donar suport a la jornada internacional “Arxius sindicals europeus: un model plural”, organitzat per la Fundació Cipriano Garcia i que es va dur a terme a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 24 de novembre del 2011. Finalment, i

com ja hem esmentat anteriorment, en col·laboració amb l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya, i en el marc de la X Jornada d'estudi i debat, es va debatre els nous reptes de la professió, les competències professionals i la formació, i les expectatives de creixement del mercat de treball.

En l'àmbit més estrictament institucional i de col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat, representants de l'ESAGED han participat a la taula d'arxius i al grup de col·leccions de fons digitals.

El lloc web de l'ESAGED

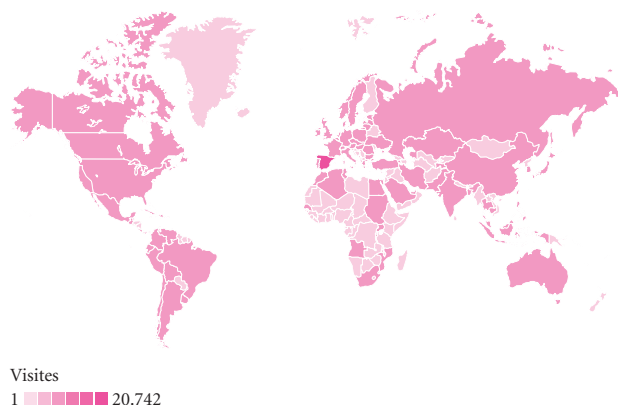
A través de l'àrea privada del web, amb accés per als alumnes i exalumnes registrats i que actualment sumen 350 usuaris, s'han difós un total de 53 anuncis de beca o ofertes de treball, a més de donar publicitat a beques i ofertes de treball que es convoquen fora del marc de col·laboració directa amb l'ESAGED.

Pel que fa al lloc web aquesta ha rebut un total de 25.176 visites i la consulta de 108.581 pàgines, corresponents a 13.753 usuaris. Si bé el nombre de pàgines visitades s'ha mantingut estable, s'han incrementat el nombre de visites en 3.061 i el d'usuaris en 3.067 respecte del curs anterior. El 50,58% d'aquestes visites s'han propiciat a través de motors de recerca, mentre que el 22,11% ho han estat per referències en altres llocs web i el 27,31% per entrades realitzades directament. Uns valors equivalents als del curs anterior.

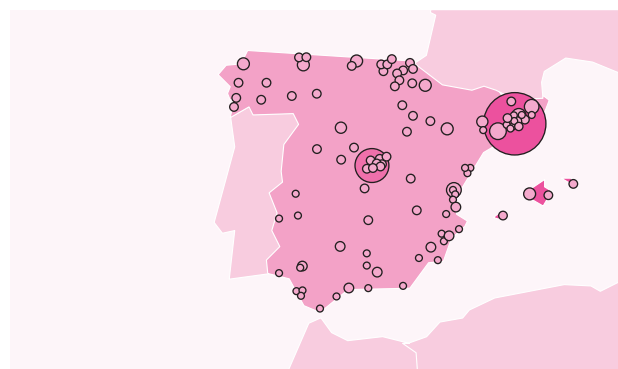

La distribució dels accessos al web presenta dos punts baixos directament relacionat amb els períodes de menor activitat acadèmica o de vacances, com els mesos de desembre i agost. La resta de mesos l'accés al web se situa a l'entorn de les 2.000 visites amb un increment notable coincidint amb el mes de març de 2012 i l'inici de les campanyes

de difusió vinculades a l'oferta formativa de cursos específics i de postgrau per al curs 2012-2013. Els valors per sobre de 2.000 visites es fan igualment presents en els moments que es corresponen amb la recerca d'informació prèvia als períodes de preinscripció als diferents estudis i en especial als de Màster en Arxivística i Gestió de Documents.

El mapa de la figura ens mostra de manera general la distribució geogràfica de visites. En total en el període que considerem se n'han rebut de 108 països diferents, davant el 85 del curs passat. L'Estat espanyol encapçala el nombre de visites amb el 86,34% la qual cosa suposa una disminució enfront del 93,79% del curs passat per l'augment de la diversitat territorial. Pel que fa a les consultes de fora de l'estat destaquen primerament els Estats Units, seguits a força distància per Rússia i Mèxic. Colòmbia, Argentina, Perú, i Regne Unit acaparen la resta del gruix de la procedència de les consultes.

En el cas de l'Estat espanyol les consultes s'han realitzat des de 121 localitats diferents contra les 112 dels cursos passats, amb una concentració preferent a Catalunya.

Patrocinadors:

Socis col·laboradors:

**Escola Superior
d'Arxivística i Gestió
de Documents**
Adscrita a la **UAB**

Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents

Vila Universitària. Edifici Blanc. Campus de la UAB
08193 Bellaterra - Cerdanyola del Vallès (Barcelona)
Telèfon: 93 581 73 99 - Fax: 93 581 74 95
Correu electrònic: esaged@uab.cat

www.esaged.cat